

URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE

Mirko Pečarič

**URADNIŠTVO MED FORMALNIM
IN NEFORMALNIM VPLIVOM
NA POLITIKO IN DRŽAVLJANE**

LJUBLJANA 2007

VSEBINA

	UVOD	11
1	PROBLEMI OPREDELITVE VPLIVA	17
1.1	Razsežnosti vplivanja	21
1.2	Reševanje konfliktov	30
2	KOMUNIKACIJA KOT VPLIV ODLOČANJA	35
2.1	Zahteva po komuniciranju javnih uslužbencev	44
2.2	Osmislitev javnega uslužbenca	49
2.2.1	Osmislitev zaradi samega zakona	49
2.2.2	Osmislitev zaradi samega uslužbenca	51
3	MOČ IN VLOGA AVTORITET NA DELOVANJE USLUŽBENCEV	55
3.1	Uvod	55
3.2	Razmišljanja o moči	56
3.3	Neformalno obnašanje kot odgovor na formalno podrejanje	57
3.4	Zimbardov zaporniški eksperiment	61
3.5	Milgramov eksperiment	62
4	LEGITIMNOST POLITIČNOSTI JAVNE UPRAVE	67
4.1	Uvod	67
4.2	Nastanek politične javne uprave	69
4.2.1	Predstavljanje drugih	73
4.2.1.1	Vloge v predstavljanju	74
4.3	Politična nevtralnost – mit ali resnica?	77
4.4	Dolžnosti javnih uslužbencev (in njihove posledice)	81
4.4.1	Povečanje odgovornosti uradnikov	84
4.5	(Ne)legitimnost javne uprave	87

5	SODNA PRAKSA EVROPSKEGA SODIŠČA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE IN EVROPSKEGA SODIŠČA PRAVICE.....	95
5.1	Varstvo pravic javnih uslužbencev pred Evropskim sodiščem za človekove pravice.....	95
5.2	Varstvo pravic javnih uslužbencev pred Sodiščem Evropskih skupnosti	103
5.2.1	Praksa Evropskega sodišča za človekove pravice in Sodišča Evropskih skupnosti glede na slovenskega javnega uslužbenca	110
5.2.1.1	Pravica do svobode izražanja slovenskega javnega uslužbenca in dolžnost lojalnosti do delodajalca	112
6	RAZKRIVANJE NEPRAVILNOSTI IN VARSTVO RAZKRIVALCEV	115
6.1	Opredelitev pojma razkrivanja nepravilnosti	115
6.2	ZDA	123
6.2.1	Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu zveznih uslužbencev pred posledicami njihovega razkritja	132
6.2.2	False Claims Act.....	135
6.2.3	Sarbanes-Oxley Act.....	137
6.2.4	Sodna praksa.....	139
6.3	Avstralija.....	152
6.4	Kanada	161
6.4.1	Sodna praksa.....	168
6.5	Velika Britanija	171
6.5.1	Kultura tajnosti.....	171
6.5.2	Public Interest Disclosure Act.....	172
6.5.3	Sodna praksa.....	178
7	PRIMERJAVA MODELA WHISTLEBLOW Z EVROPSKIM RAVNANJEM Z NEPRAVILNOSTMI.....	181
7.1	OECD	182
7.2	Nemčija	184
7.3	Hrvaška.....	185
7.4	Francija.....	185
7.5	Nizozemska.....	186
7.6	Bolgarija	187
7.7	Romunija	188
7.8	Estonija.....	188
7.9	Poljska.....	189
7.10	Slovenija	189

7.11	Evropska unija	199
7.11.1	Evropski varuh človekovih pravic	199
7.11.2	Kodeks primerne obnašanja za javne uslužbence.....	202
7.11.3	Kadrovski predpisi za uradnike Evropskih skupnosti in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti	203
7.11.4	Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)	205
7.12	Vpliv ameriške zakonodaje o razkrivanju nepravilnosti na evropski prostor	209
7.13	Možni vzroki razlik med Evropo in anglosaškim svetom	215
7.13.1	Osnovne misli o razkrivanju nepravilnosti za slovenski prostor	217
8	PREOBLIKOVANJE URADNIŠKEGA SVETA - KOMISIJA ZA JAVNO UPRAVO	225
8.1	Velika Britanija	225
8.2	ZDA	226
8.3	Kanada	227
8.4	Avstralija.....	228
8.5	Slovenija	229
9	UPRAVLJANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI	237
9.1	Participativno upravljanje in podeljevanje pristojnosti	244
9.2	»Etičnost« upravljanja z ljudmi.....	249
10	ETIKA V JAVNI UPRAVI.....	251
10.1	Etika razkrivanja nepravilnosti in njeni razlogi	256
10.2	Moralno odločanje javnih uslužbencev	266
10.2.1	Področja vplivanja javnih uslužbencev	268
10.2.2	Moralno (ne)ravnanje v »pravnih svinah«	270
10.2.3	Vloga javnega uslužbenca kot poučevalca.....	277
10.2.4	Podlaga uprave za moralno delovanje	279
10.2.5	Reinterpretacija predpisov in njen pomen	283
10.2.6	Etični kodeks Vlade Republike Slovenije	284
10.2.7	Zaključek o etičnem razmišljanju	287
11	NAČINI IN OBLIKE DELA IZVRŠILNE OBLASTI ZA POVEČANJE LEGITIMNOSTI.....	291
11.1	Opolnomočenje uslužbencev.....	302
11.2	Razkrivanje nepravilnosti	306
12	ZAKLJUČEK.....	311
	LITERATURA	323